

► TEMA

Un gran mestre del cinema

Stanley Kubrick fou un famós i controvertit guionista, productor i director de cinema estatunidenc, que destacà pel seu perfeccionisme tècnic i el seu intens simbolisme intel·lectual. Fou guardonat amb un Oscar al millors efectes visuals per la pel·lícula '2001, una odissea de l'espai'

Stanley Kubrick al CCCB de Barcelona

♦♦ Xavier Jiménez González *

El 1968 no va ser un any més del nostre temps present. El Maig francès, la invasió de Praga pel Pacte de Varsòvia, la victòria de Nixon, l'assassinat de Robert Kennedy o el salt de Bob Beamon a Mèxic ens recorden diferents fites d'un moment històric irrepetible.

Pel cinema tampoc va ser un any qualsevol: el 2 d'abril es va preestrenar 2001, una odissea de l'espai, el film que va alçar definitivament la figura de Stanley Kubrick, un visionari del tractament i de la influència de la imatge cinematogràfica, un renovador contracultural; en definitiva: una icona del cinema contemporani.

Aquesta data commemorativa respecte al 50 aniversari de l'estrena de 2001 és l'excusa perfecta per

oferir un repàs a la seva trajectòria creativa, que es va estendre al llarg de 13 llargmetratges (1953 - 1999). Ara, el CCCB de Barcelona ha inaugurat –ho va fer el passat 24 d'octubre– una retrospectiva que s'allargarà fins al març de 2019, i on el públic assistent podrà recórrer tota la trajectòria del director nascut a Nova York a través de projeccions de les escenes més reconegudes de la seva filmografia, conjuntament

amb la possibilitat de veure objectes originals de les seves pel·lícules, tota una sèrie de materials documentals, etc.

L'exposició que ara arriba a Barcelona va començar el seu recorregut allà pel 2004 a Frankfurt, i s'ha passejat per diferents ciutats d'arreu del món fins a arribar aquest mes d'octubre a Barcelona coincidint amb la celebració del 50è aniversari de 2001.

La seva enigmàtica figura, el reduït nombre de títols dirigits, la reinterpretació i la reescriptura dels gèneres clàssics en peces minuciosament muntades, etc. són els elements que l'han convertit en un cineasta irrepetible. Ara, el públic interessat en Kubrick pot gaudir d'una oportunitat immillorable per endinsar-se dins el seu transgressor i polèmic cinema.

* Professor associat (UIB)

► TEMA

Servei públic

Davant la tragèdia que aquest mes d'octubre va afectar al Llevant de Mallorca, molta gent va descobrir la importància dels mitjans de comunicació públics. També foren molts els que destacaren i agraïren la bona tasca feta pels periodistes d'IB3 per donar informació de servei en situacions molt difícils

Els periodistes han de ser a Sant Llorenç o on faci falta

♦♦ Neus Fernández Quetglas *

En els darrers dies hi ha hagut dos corrents d'opinió molt enfrontats sobre el paper dels periodistes en la cobertura de la catàstrofe ocorreguda al Llevant de Mallorca. Per una banda, n'hi ha qui han elogiat especialment el paper de la televisió pública autonòmica, i molts d'altres, i especialment a través de

les xarxes socials, han criticat que hi hagués massa periodistes a la zona. Concretament el que més feia enfadar era qui hi pogués accedir els cronistes de premsa i no persones individuals que a títol propi volien fer de voluntaris solidaris. Per descomptat, en circumstàncies tan excepcionals com aquestes, la responsabilitat recau principalment en les forces de l'ordre que han de determinar –tenint en compte sempre criteris de seguretat– qui pot accedir a un lloc arrasat, com va ser

Sant Llorenç des Cardassar. Quan els periodistes són als llocs dels fets, són testimonis de primera mà d'una inundació, una nevada o una guerra. L'objectiu primer és informar i, de manera col·lateral, moltes de vegades aquesta informació es converteix en una denúncia. És la feina dels periodistes. Avui tenim mitjans àgils de comunicació que ens permeten conèixer què passa

ràpidament, però encara són els periodistes qui posen sovint les seves vides en perill per informar, és part de la professió i, sovint, és en aquestes cobertures quan més sentit té la nostra feina.

El rodaprensisme actual i l'obsessió institucional i empresarial d'enviar notes de premsa ha malcriat la professió periodística, ja maltractada per molts d'altres factors, i s'ha oblidat la necessitat de ser al lloc dels fets, presenciar el que passa i narrar-ho. En casos com aquest és d'admirar la tasca periodística que es duu a terme –amb infinitud de matisos–, ja que les catàstrofes no són mai agradables, com no ho són els accidents o la guerra. A més a més, seran els mitjans de comunicació els quals rememoraran aquesta tragèdia quan molts dels que han criticat la cobertura se n'hauran oblidat.

* Periodista per la UAB i doctora per la UIB

► TEMA

Un fotògraf excepcional

Mèxic acull 'Cuando ir era volver', una exposició retrospectiva d'un dels fotògrafs illencs més reconegut: Toni Catany. La mostra es pot veure en el centre Cultural de España a Mèxic fins al 9 de desembre

Nous públics per a un llegat únic

♦♦ Tomeu Canyelles Canyelles *

Alan d'Hooghe i Antoni Garrau, vicepresident i director de la Fundació Toni Catany de forma respectiva, s'encarreguen de comissariar l'exposició 'Toni Catany. Cuando ir era volver', projecte impulsat pel Centre Cultural d'Espanya a Mèxic, la Fundació Catalunya la Pedrera i la mateixa Fundació Toni Catany,

amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull i la Conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears. L'envergadura del projecte és necessària: Catany fou un veritable referent en la fotografia contemporània per la seva versatilitat, però també per altres qualitats que caracteritzen la seva obra: la sensibilitat, la visió estètica o la sobtada força que poden prendre través de l'objectiu de la seva càmera des d'una mirada a un senzill objecte inanimat.

Nascut a Lluçmajor el 1942 i mort a la ciutat de Barcelona el 2013, Catany, de formació autodidacta, destacaria pels seus bodegons i natures mortes; pels paisatges, tant naturals com urbans; per la seva estreta col·laboració amb artistes musicals com Lluís Llach, Música Dispersa, Dolors Laffitte, Guillermina Motta, Pi de la Serra i, sobretot, Maria del Mar Bonet, que li dedicaria una de les cançons més copenhedores de la seva extensa

discografia: 'Petita Estança'. L'obra de Catany, exposada a diversos indrets del planeta (França, Japó, Tunísia, Alemanya, Regne Unit, Itàlia, Estats Units, etc.) arriba ara a Mèxic, destinació a la que romandrà fins el 9 de desembre.

La promoció internacional del seu llegat és, a més d'una bona notícia, un mecanisme necessari per mostrar a nous públics una obra basada tant en els processos fotogràfics del passat com de les tecnologies actuals: instantànies que han aconseguit influenciar a nous talents de fotògrafs com Manuel Pomar o Alba Yruela i directors d'art com Tomeu Mulet i amb les que, al cap i a la fi, aconseguí fer de la quotidianitat un art en si mateix.

* Doctor en història i màster en comunicació (UIB)

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN.

Sebastià Serra i
Busquets

Antoni Vives
Reus

Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)